

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

TILLSYN

TILLSYN AV BOXTORP

”BARNUPPDRAGET”

Dnr. 701-15467-2006
Länsstyrelsens
Välfärdsenheten
april 2007

ÄRENDET	3
METOD.....	3
TILLSTÅND/INSKRIVNING AV BARN	3
BAKGRUND	4
HÄLSA.....	5
Fysisk hälsa och tandhälsa	5
Kost och kosthållning	5
Sömn.....	6
Psykisk hälsa	6
Sex och samlevnads kunskap.....	6
Medvetenhet om beroendeproblematik.....	6
UTBILDNING/PRAKTIK.....	8
KÄNSLOMÄSSIGA OCH SOCIALA BEHOV	9
Integritet.....	9
Kontaktmannaskap	9
Identitetsutveckling, socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv	10
Utveckla sociala relationer	10
DELAKTIGHET.....	12
SÄKERHET	13
Rutiner och regler	13
Registerkontroll	14
Kontakt med anhöriga/nätverk utifrån kvalitet och säkerhet för barnet	14
Lokaler	14
KVALITET.....	16
Föreståndare.....	16
Personalens utbildning.....	17
Handledning.....	17
Övrig kompetensutveckling	17
Inskrivning av barn	18
Mål	18
Kvalitetssäkring.....	18
Dokumentation.....	18
Planering av vården	19
Samverkan.....	19
Etik och bemötande	19
Rutiner för synpunkter och klagomål.....	20
ÖVRIGT	21
Barns bästa.....	21
Jämställdhet.....	21
Tillgänglighet.....	21
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	21

Tillsyn över enskild verksamhet gällande barn och ungdomar på Boxtorp Skol- och familjebehandlingshem

ÄRENDET

Länsstyrelsen har i Regleringsbrev för år 2006 fått i uppdrag av regeringen att genomföra tillsynsbesök på samtliga hem för vård eller boende (HVB) för barn och ungdom under åren 2006 och 2007. Tillsynsbesöken på Boxtorp genomfördes den 16 och 17 januari 2007.

Den genomförda tillsynen har enbart avsett den del i Boxtorps tillstånd som avser barn och ungdomar, inte familjebehandlingen. I regeringens regleringsbrev för 2007 framgår att uppdraget delvis förändras så till vida att det även skall omfatta familjebehandling. Därför kommer den del i Boxtorps tillstånd som avser familjebehandling att granskas under andra halvåret av 2007.

METOD

Inför tillsynsbesöket begärde Länsstyrelsen in uppgifter i form av vilka som varit anställda på Boxtorp de senaste 12 månaderna, vilken utbildning och erfarenhet som de anställda hade, uppgifter om bl.a. vilken lagstiftning som ungdomarna som varit placerade enligt, informationsmaterial som finns om verksamheten. Därutöver fick föreståndaren besvara en enkät avseende bl.a. metoder, mål, rutiner m.m. Länsstyrelsen har även fått tillgång till personalschema.

Vid tillsynen intervjuades personal, husföreståndare, verksamhetsansvarig/föreståndare och tre av ungdomarna som vistas på enheten. Länsstyrelsen har även haft telefonkontakt med socialtjänsten i fyra kommuner som har placerat ungdomar på behandlingshemmet samt med två vårdnadshavare till ungdomar som är eller har varit placerade på Boxtorp under det senaste året.

Vid tillsynsbesöket genomfördes även granskning av personakter.

TILLSTÅND/INSKRIVNING AV BARN

Boxtorp AB har tillstånd att bedriva enskild verksamhet enligt 7 kapitlet 1§ punkt 1 i form av HVB. Tillståndet omfattar 15 platser för ungdomar i åldern 12 – 19 år med social problematik kombination med skolsvårigheter. Den nedre åldersgränsen avser endast ungdomar som går i årskurs 7. Utöver dessa platser har Boxtorp även tillstånd för familjebehandling för maximalt två familjer åt gången. Denna del i tillståndet avser familjer som har barn i åldern 1 – 17 år.

Vid tillsynsbesöket fanns 12 ungdomar inskrivna vid Boxtorp. Ingen av de ungdomar som fanns på Boxtorp vid tillsynsbesöken var äldre än 19 år och inget barn var yngre än 12 år.

Föreståndaren anger att den problematik ungdomarna har framförallt är relationsproblematik i sitt naturliga nätverk, ofta är de i gränslandet till kriminalitet och droger. Ungdomarna har även uttalade skolproblem – ofta med avstängningar från skolan på hemorten.

Den som beslutar om vilka barn och ungdomar som skall tas emot på Boxtorp är verksamhetsansvarig/föreståndaren. Innan beslut tas sker dock ett samråd med ledningsgruppen, där även husföreståndarna ingår.

Då ett barn skall tas emot sker det oftast efter det att socialsekreteraren ringt och gett en kort bild av den aktuella ungdomen. Låter det som ungdomen har en problematik som man bedömer att Boxtorp klarar kommer socialsekreteraren dit för att ge en fördjupad bild. Utifrån denna information tas ett beslut om det är möjligt att ta emot personen. Bedömer man att det är så, bjuds ungdom och föräldrar till Boxtorp på studiebesök för att själva skaffa sig en uppfattning om Boxtorp.

Akuta placeringar tar verksamheten egentligen inte emot, men det har hänt att de gjort det från kommuner som känner verksamheten väl och vet vad de klarar av för problematik. Vid dessa tillfällen vill Boxtorp att en anhörig följer med ungdomen, så att han/hon inte skall känna sig så utlämnad.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Inskrivning av barn sker i enlighet med tillståndet (7 kap. 1 – 2§§ SoL, SOSFS 2003:20 (S))

Utifrån de uppgifter som framkommit under tillsynen bedömer Länsstyrelsen att verksamheten motsvarar det givna tillståndet.

BAKGRUND

Boxtorp AB har haft tillstånd att bedriva enskild verksamhet i form av HVB för barn och ungdom sedan 1994. Verksamheten är ett skolhem med egen högstadieskola och IV program. Skolan bedrivs som friskola med tillstånd från Skolverket. Eleverna bor på Boxtorp i två elevhem som finns på området.

De ungdomar som finns på Boxtorp är flickor och pojkar som har relationsproblem som visar sig i form av skolk, begynnande kriminalitet och missbruk. Ungdomarna kan vara inskrivna på behandlingshemmet från det att de börjar åk 7 tills den dag de fyller 19 år. Boxtorp har även

tillstånd att bedriva familjebehandling för familjer med komplexa psykosociala problem.

Personalen består förutom av föreståndaren/verksamhetsansvarige av elva behandlingsassistenter, tre speciallärare, en kokerska, en vaktmästare och en ekonomiadministratör. Sex av dessa personer är kvinnor och 12 är män. Utöver dessa finns det även några vikarier. Huvuddelen av personalgruppen har varit anställda över 12 år, även om det också finns de med kortare anställningstid.

Boxtorp har sin verksamhet öppet årets alla dagar.

HÄLSA

Fysisk hälsa och tandhälsa

Tidigare hade skolan en skolsköterska fyra timmar/månad, då förekom allmän hälsoundersökning för varje barn. Idag har man de sjukvårdande kontakterna på vårdcentralen, även om det i dagsläget inte fanns något avtal med vårdcentralen i Gnesta. Distriktssköterskan kommer regelbundet till behandlingshemmet.

Hur tandläkarkontakten ser ut varierar från ungdom till ungdom, en del har en tandläkare på sin hemort, andra går aldrig till tandläkaren. Ett problem har varit att kommunerna inte kommer överens om vem som skall stå för tandvårdskostnaderna. Tidigare fanns det en rutin hos Folktandvården i Gnesta att ringa till Boxtorp för att kontrollera om det fanns nya ungdomar som skulle skrivas in hos dem, denna rutin upphörde dock för några år sedan. Det framgår inte i någon av de personakter som Länsstyrelsen granskat att man tagit upp tandhälsa eller hur tandläkarkontakten skall ske under vistelsen på Boxtorp.

I nio av totalt elva granskade akter kring ungdomarna saknades uppgifter om den fysiska hälsan. Inte i någon av ungdomarnas dokumentation framgick hur tandvården skulle ordnas under tiden de var på Boxtorp.

Kost och kosthållning

På vardagar äter alla lunch gemensamt i matsalen. Övriga måltider äter ungdomarna på elevhemmen. Den kokerska som finns ser till att det blir varierade måltider på lunchen med ett salladsbord med många alternativ. En dag i veckan äter man lite "finare" lunch med efterrätt. På sommarlovet finns det en risk att mathållningen blir mer enahanda då det är boendepersonalen som håller i all matlagning och planering av mat.

Behöver någon ungdom hjälp för att komma till rätta med övervikt, kan personalen hjälpa till för att hålla någon särskild diet, men verksamheten sysslar inte med bantning, det finns det andra som har särskilda program för.

Sömn

Alla ungdomar har ett eget rum. Det finns en regel som säger att kl. 22 skall alla vara på det egna rummet och senast kl. 23 skall ungdomarna lägga sig för att sova.

Psykisk hälsa

Det finns två utomstående psykologer som ungdomarna har personliga samtalskontakter med. Har någon ungdom sedan tidigare en BUP kontakt behåller de den även under tiden de är på Boxtorp.

I drygt hälften av ungdomarnas akter fanns ungdomens behov avseende den känslomässiga/psykiska hälsan upptagen i behandlingsplanen.

Sex och samlevnadskunskap

Personalen har inte gått någon utbildning kring temat sex och samlevnad. Det förekommer dock mycket diskussioner kring temat i vardagen på Boxtorp, personalen försöker då lägga "vuxenaspekter" på samtalen och styra upp samtalen. Diskussion kring vad sex står för förs såväl tillsammans med ungdomar som inom personalgruppen.

På Boxtorp är det inte tillåtet att ha ett sexuellt förhållande med någon av de andra ungdomarna som bor på enheten, men personalen är medveten om att det ändå förekommer. Mycket diskussioner kring den problematik det medför att ha ett förhållande med någon annan på Boxtorp förs med ungdomarna. Aspekter som tas upp är exempelvis problematik som uppstår om förhållandet tar slut då båda finns kvar på Boxtorp. Förhållanden med någon som inte bor på Boxtorp är tillåtet. I vissa fall kan flickvän/pojkvän tillåtas att sova över på Boxtorp.

Medvetenhet om beroendeproblematik

Ungdomarna får röka på Boxtorp, men inte inomhus. Personalen arbetar inte aktivt för att ungdomarna skall sluta röka. Personalen menar att ungdomarna har större problem då de kommer till behandlingshemmet än rökning. Däremot köper ingen personal ut cigaretter till någon under 18 år.

Övervägande delen av de ungdomar som kommer till Boxtorp är inte etablerade missbrukare, däremot har de ofta använt berusningsmedel av olika slag ex. alkohol och hasch. Vid inskrivning informeras ungdomarna om att det kommer att bli urinprovstagning 2 ggr/termin. Vissa ungdomar tar man urinprov på både när de åker från behandlingshemmet och då de kommer tillbaka. Det finns ett samarbete med Standardkliniken då det gäller provtagningar. Det förekommer även att behandlingshemmet har kontakt med Maria pol. (eller liknande verksamhet) kring enskilda ungdomar. Det finns också möjlighet att undersöka väskor och ta urinprov om man misstänker att ungdomen har tagit narkotiska preparat. Boxtorp är dock en öppen miljö, som bygger på ett ömsesidigt förtroende mellan ungdomar och personal, man har därför valt att inte ha ett alltför strikt kontrollsystem.

Det får inte förekomma alkohol och droger på Boxtorp. Denna regel är väl känd av såväl personal som ungdomar.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnen får stöd vad det gäller den fysiska hälsan
- Barn får stöd i att sköta sin tandhälsa
- Barn får en bra kost och får lära sig en god kosthållning
- Barnen ges goda förutsättningar för god sömn
- Barns behov när det gäller den psykiska hälsan tillgodoses under placeringen
- Ungdomarna får sex och samlevnads kunskap
- Verksamheten har en medvetenhet om beroendeproblematik och kontroll över att barnen inte har tillgång till någon form av beroendeframkallande medel under placeringstiden.

(2 kap. 1-2 §§, 5 kap 1 § SOSFS 2003:20, 3 kap. 3 § SoF, 5 kap 1 § AR SOSFS 2003:20, 1 kap 1-2 §§ SoL, 7 kap. 2 § SoL)

De bedömningskriterier som avser sömn **uppfylls** av verksamheten då alla barn har ett eget rum där de kan sova ostört och då det finns rutiner kring sovtider.

Ungdomarna har möjlighet att ha egna terapeutiska kontakter, antingen av psykolog som används av behandlingshemmet eller inom barnpsykiatrien på hemorten. I ungefär hälften av behandlingsplanerna framgår hur behoven avseende den psykiska hälsan ser ut. Länsstyrelsen bedömer därför att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som avser den psykiska hälsan.

Behandlingshemmet har inte inriktning mot missbruksproblematik. Verksamheten har dock rutiner för att, så långt som möjligt, minska risken för att ungdomar har tillgång till någon form av beroendeframkallande medel i form av alkohol och droger under placeringstiden. Det finns regler om att alkohol och droger inte får förekomma i verksamheten och det är Länsstyrelsens bedömning att personalen har tillräcklig kunskap kring beroendeproblematik för att **uppfylla** kriterierna kring beroendeproblematik.

Ungdomarna får en väl sammansatt kost på vardagar under terminerna, däremot är det mer osäkert hur kostsammansättningen ser ut då inte husmor/kokerskan finns i tjänst. Det finns rutiner kring mattider etc. Har ungdomarna behov av specialkost av ex. etiska, medicinska eller etniska skäl kan dessa behov tillgodoses. Kosthållning berörs endast undantagsvis i behandlingsplanerna. Sammantaget gör detta att Länsstyrelsens bedömning blir att verksamheten **delvis uppfyller** de bedömningskriterier som ingår kring kost.

Vid tillsynsbesöket saknades avtal med primärvården utifrån den fysiska hälsan, däremot kom distriktssköterskan regelbundet till behandlingshemmet. Det finns inga rutiner för att ungdomarna skall genomgå hälsokontroller för den fysiska hälsan. I flertalet av

ungdomarnas behandlingsplaner saknades uppgifter kring den fysiska hälsan. Länsstyrelsens bedömning är därför att verksamheten endast **delvis uppfyller** de bedömningskriterier som omfattar fysisk hälsa.

Då verksamheten saknar etablerad kontakt med tandvården och det inte heller framgår av någon av de ungdomar som Länsstyrelsen granskat behandlingsplanerna för hur tandvården skall skötas under tiden på Boxtorp är Länsstyrelsens bedömning att verksamheten **inte uppfyller** de bedömningskriterier som avser tandhälsa.

Ungdomarna får del av relationskunskap och sex- och samlevnads kunskap i vardagen. Det har i tillsynen inte framgått att verksamheten erbjuder ungdomarna kontakt med ungdomsmottagning, enskilda samtal om preventivmedel eller om det finns rutiner för hur personalen skall agera om någon av ungdomarna blir gravid/skall bli förälder. Länsstyrelsen tar därför inte ställning till om kriterierna inom detta område uppfylls eller ej.

UTBILDNING/PRAKTIK

Samtliga ungdomar på Boxtorp har skolgång alternativt praktik. Flertalet av ungdomarna går på Boxtorps egen skola, som bedrivs som friskola. Boxtorps skola omfattar högstadiet. Skoltiden för ungdomarna är normal timplan, d.v.s. 35 – 36 tim/vecka.

De ungdomar som har behov av fortsatta studier på gymnasiet erbjuds studier vid gymnasieskola på andra orter, dit de åker med allmänna kommunikationer. Det har även funnits ungdomar som gått på folkhögskola och de som har praktikplats. Gemensamt för alla ungdomar som tas emot på Boxtorp är dock att man börjar sina studier i Boxtorps egen skola.

Hur skolgångens skall se ut och målen för denna finns med i alla behandlingsplaner som Länsstyrelsen granskat. På de möten med socialtjänsten som sker på Boxtorp brukar även en av lärarna vara med för att berätta hur det går.

De ungdomar som länsstyrelsen talat med anser att skolan är bra och att det, till skillnad från hemskolan, numer är roligt att gå till skolan.

Socialtjänsten anger att skolgången är bra anordnad för de ungdomar som finns på Boxtorp.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

"Barnen får skolundervisning, alternativt praktik eller arbete som motsvarar barnens individuella behov under placeringen."

Detta innebär bl.a. att skolpliktiga barn har tillgång till undervisning och deltar i denna. Icke skolpliktiga barn har tillgång till undervisning alt. praktikplats eller arbete.
(1 kap 1-2§§ SoL, 2 kap 1§ SOSFS 2003:20, skollagen, 3 kap.3§ och 7§ SoF)

Då alla ungdomar har tillgång till skola eller praktik är det Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de områden som ingår i bedömningskriterierna avseende skolundervisning och praktik/arbete.

KÄNSLOMÄSSIGA OCH SOCIALA BEHOV

Integritet

Varje ungdom har ett eget rum som han/hon själv kan låsa. Innan någon går in på någon annans rum anger personalen att man alltid knackar på dörren först. Personalen har dock huvudnyckel till alla rum, som kan användas om de exempelvis misstänker att det finns droger eller något annat farligt på rummet.

Vid Länsstyrelsens besök förekom det dock vid ett tillfälle att personalen öppnade dörren till ett rum där en ungdom sov utan att invänta svar på att det var OK att de kom in.

Alla ungdomar har egen mobil, inga restriktioner kring detta finns. Det finns även en elevtelefon i allmänt utrymme i elevhemmen. Placeringen av telefonen är dock avskild från det allmänna. Elevtelefonen är spärrad för mobilsamtal. Ungdomarna kan också få låna telefonen inne på kontoret om det är något särskilt känsligt de skall tala om.

Det bor både pojkar och flickor på samma elevhem. De använder samma duschar och toaletter, men dessa är låsbara. Bastu finns i källaren på ett av husen. Pojkar och flickor får inte basta tillsammans om inte personal är med. Vid dessa tillfällen har alla badkläder på sig.

Ungdomarna väljer själv vilka kläder och smycken de skall bära. De har tillgång till egna pengar – dessa består av en veckopeng på 100:-/vecka, som används i huvudsak till cigaretter, 750:-/månad som skall användas till kläder och hygienartiklar samt en viss summa till att ladda mobiltelefonen med. Flickor och pojkar har samma summa pengar till hygienartiklar.

Kontaktmannaskap

Varje ungdom har en utsedd kontaktperson i personalgruppen. Det finns avsatt tid varje onsdag för samtal mellan kontaktperson och ungdom. Det är dock olika hur den tiden används, finns det inget att tala används den inte. Personalen skall dock kolla med "sin" ungdom om det är något särskilt. De i personalgruppen som Länsstyrelsen talat med

anger att det ofta blir bättre samtal vid andra tillfällen då man kommer på tu man hand med en ungdom.

Det finns inga krav på ungdomen att den skall vända sig till just sin kontaktperson om det händer något som han/hon vill tala om.

Identitetsutveckling, socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv

Personalen arbetar med att ge positiv respons i vardagen för att stärka självkänslan, här anser man att skolan är en viktig del – att ungdomen börjar lyckas med uppgifter, inte skolkar, gör sina läxor etc.

De ungdomar som är på Boxtorp är vana att få mycket negativ kritik och att inte klara ex. skolan, därför är det extra viktigt att de nu får positiv feedback på det de gör. Skulle det finnas anledning att ge negativ respons är detta lättare att ta, då ungdomen vet att han/hon också gjort mycket bra saker.

Ungdomarna tvättar sina kläder själv. På elevhemmen har de en städdag i veckan då var och en städar sitt eget rum samt ett gemensamhetsutrymme. Tidigare hade de något som kallades "veckans värd" då ungdomarna hade ansvar för bl.a. mat till alla. Detta fungerade dock inte så bra, varför det numer är borttaget. En anledning till detta är att verksamheten vill att ungdomar på Boxtorp skall ha så lika förhållanden som möjligt i jämförelse med andra ungdomar. Utgångspunkten för detta resonemang är att det är få ungdomar, enligt personalen, som inte bor på behandlingshem som lagar mat till hela familjen. Ett mål med behandlingen på Boxtorp är att ungdomen skall flytta hem till sina föräldrar varför tiden på Boxtorp inte syftar till att klara sig i ett eget boende. Om någon ungdom är intresserad av ex. matlagning får den naturligtvis laga mat om den vill.

På torsdagskvällarna, då alla städar sitt rum, har man "fin middag" på elevhemmen. De dukar då med servetter, har fina glas och äter en två rätters middag.

Utveckla sociala relationer

Fritid

Det finns ett antal aktiviteter som kan utövas på Boxtorp bl.a. innebandy, styrketräning. Ungdomarna kan också låna musikrummet på skolan under kvällstid för att skapa musik. Man måste dock först ha uppnått vissa färdigheter i att använda musikanläggningen – tagit ett "körkort" för att få göra detta. Ungdomarna kan även vara i snickeriet och jobba med enklare snickeriarbeten. De kan också åka in till Flen och gå på gym, in till Gnesta på ungdomshuset m.m. Har någon ungdom ett intresse från tidigare eller vill påbörja ett intresse som de kan "ta med sig hem" hjälper personalen till så att han/hon kommer iväg på sådana aktiviteter. Det finns även möjlighet att göra naturnära aktiviteter såsom fiska, åka på hajk m.m.

Elevhemmen ordnar också "tjejkvällar" och "killkvällar", där ungdomarna kan välja aktiviteter. När ungdomarna får välja själv väljer de enligt personalen oftast traditionellt könsspecifika aktiviteter ex. väljer tjejerna ofta aktiviteter såsom sminkning, tona håret, fixa naglar, titta på kärleksfilmer etc. medan killarna vill åka på hockey eller fotboll. Veckan innan tillsynen hade alla åkt på bio för att se samma film, men de hade valt att ha en bil för tjejer och en bil för killar. Personalen bedömde att detta gjort att det blev ett annat samtal i bilarna, som de inte kunnat ha om någon av motsatt kön varit med.

Verksamheten har som policy att de fritidsaktiviteter ungdomarna har tillgång till skall vara aktiviteter som ungdomarna kan bedriva på hemmaplan när de skrivs ut från Boxtorp.

Relationer

Ett samtalsämne som ofta tas upp är språkbruket – vad är det OK att kalla varandra respektive inte kalla varandra. Ungdomar idag har ett hårt språkbruk, när personalen hör det tar de upp detta till diskussion.

Personalen på elevhemmen fungerar också som rastvakter i skolan. Överhuvudtaget försöker de finnas nära ungdomarna och föra in "vuxenaspekter" på samtal – hur man skall vara mot varandra. Inget våld eller hot om våld accepteras på enheten. Förekommer det sådant polisanmäls detta av verksamhetsansvarig så att ingen ungdom skall behöva känna att de måste stå för en polisanmälan.

Boxtorp gör nätverksskartor på alla ungdomar. Ett mål med detta kan vara att jobba för att ungdomen får kontakt med en frånvarande förälder, eller andra personer som är viktiga i ungdomens liv.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnens personliga integritet respekteras och barnen ges möjlighet att ha en tydlig privat sfär under placeringen.
- Barnen har någon vuxen att tala med i personalgruppen och samtalen sker med respekt för barnens självbestämmande och integritet
- Barnens känslomässiga och beteendemässiga utveckling påverkas i positiv riktning
- Barnen får stöd i sin identitetsutveckling, att utveckla socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv.
- Barnen har möjlighet att utveckla sociala relationer och relationer till sina familjer.

(1 kap 1-2§§ SoL, 3 kap 3§ SoF, 6 kap. 1§ FB, SOSFS 2003:20 2 kap 3§ AR)

Länsstyrelsen vill påtala för att uppfylla kravet för integritet räcker det inte med att ha en regel om att man alltid skall knacka på dörren innan man går in i en ungdoms rum. Det är minst lika viktigt att man inväntar svar innan man öppnar dörren.

I övrigt är det Länsstyrelsens bedömning att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterierna som finns inom området "känslomässiga och sociala behov". Denna bedömning grundar sig på att ungdomarna exempelvis får stöd i att träna sin självkänsla genom mycket positiv respons – att lyckas med olika saker, ungdomarna har möjlighet att ha en privat sfär kring sig då han/hon har tillgång till ett eget rum, som kan låsas, det finns tillgång till vuxna i personalgruppen som ungdomen kan tala ostört med m.m.

DELAKTIGHET

Ungdomarna deltar i de möten som sker med socialtjänsten. De ungdomar Länsstyrelsen talat med säger att de är delaktiga i planeringen för framtiden, men att det kan finnas en osäkerhet om hur socialtjänsten bestämmer i slutändan. Vid inskrivningen görs en form av nätverkskartläggning som ungdomen är delaktig i. Ungdomarna har möjlighet att ta emot såväl familj som kamrater på besök.

Ungdomarna är, tillsammans med sin familj, med på vissa handledningstillfällen för personalen. Där kan de säga hur de tycker att det fungerar på Boxtorp.

Ungdomarna säger att personalen oftast lyssnar på dem och tar dem på allvar. I och med att personalen litar på ungdomarna blir det lättare att följa de regler som finns – ju mer man sköter sig, desto mer får man göra.

En gång/vecka är det stugkonferens med personal och ungdomar. Dessa möten är obligatoriska. Teman man tar upp på konferenserna är vad som gäller, om man sett något särskilt ex. mobbingtendenser, om något speciellt är på gång. Det är alltid några av ungdomarna som är ordförande och sekreterare. Efter mötet finns det tid avsatt för individuella samtal mellan kontaktpersonal och ungdom.

Verksamheten arbetar aktivt för att även föräldrar skall vara delaktiga i behandlingen – från inskrivningssamtalet till dess ungdomen flyttar från Boxtorp. Om det inte finns föräldrar som kan vara delaktiga kanske det istället finns äldre syskon eller andra anhöriga.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnen ges möjlighet att vara delaktiga vid inskrivningen, i hur behandlingen planeras samt vid uppföljning av vården.
 - Barnen uppmuntras att uttrycka synpunkter om hur kontakten med viktiga personer i familj och nätverk ska upprätthållas och genomföras.
- (1 kap.1-2§§, 3 kap. 5§ SoL, 1§ LVU, Barnkonventionen artikel 12, 7 kap. 2§ SoL, 3 kap. 3§ SoF)

Länsstyrelsens bedömning är att ungdomarna ges möjlighet att vara delaktig under hela behandlingstiden. I tillsynen har framkommit att

ungdomarna även uppmuntras att uttrycka sina synpunkter kring familj och nätverk. Bedömningen är därför att verksamheten **uppfyller** de områden som ingår i bedömningskriterierna:

SÄKERHET

Rutiner och regler

Det finns två "absoluta förbudsregler" på Boxtorp. Dessa är att ingen alkohol eller droger får förekomma på Boxtorp och att inte heller våld eller hot om våld får förekomma. Reglerna är kända av såväl personal som ungdomar. Förekommer våld polisanmäls detta. Det är alltid föreståndaren som ansvarar för polisanmälan.

Det finns också bestämmelser om att man inte får ha symboler för droger, naket etc. på väggar och kläder. Flertalet av de regler man har på behandlingshemmet är mer av karaktären samlevnadsregler som behövs för att man skall kunna vistas så många människor på samma ställe.

Utifrån mer konkret säkerhet finns det regler om att man inte får röka på rummet och regler som är relaterade till sjövätt och fiske.

Det finns rutiner för hur personalen skall agera om det inträffar en rymning. Rutinerna skiljer sig åt beroende på om barnet/ungdomen är placerad enligt SoL eller LVU. Föräldrar och socialtjänst informeras alltid då barnet varit borta mer än tre timmar och Boxtorp anser att det är frågan om en avvikning, eller omgående om man upptäcker att ett barn är borta på morgonen. Vid LVU placeringar efterlyser de ungdomen efter tre timmar. Rutinerna kan dock variera från individ till individ utifrån hur avtalet med socialtjänsten ser ut.

Skriftliga rutiner finns avseende psykisk misshandel i form av en mobbingplan som skolan tagit fram, men som gäller hela Boxtorp.

Regler finns om att ingen ungdom får ha ett kärleksförhållande med någon annan av de ungdomar som befinner sig på Boxtorp. Personalen för även diskussioner kring problem som kan uppstå vid sexuella relationer ex. då relationen tar slut och man måste fortsätta bo "under samma tak". Information kring den nya sexualbrottslagstiftningen, där det bl.a. framgår att all sex med ungdomar under 15 år är att betrakta som våldtäkt, finns både skriftligt och ges muntligt till ungdomar.

Då det gäller sexuella övergrepp mellan ungdomar skall personalen arbeta förebyggande genom att hålla information och diskussioner vid liv ang. detta. Det saknas dock skriftliga rutiner för att förebygga och förhindra att barnen under placeringstiden utsätts för sexuella övergrepp av andra placerade barn, personal eller utomstående. Däremot finns en handlingsplan om ett barn utsatts/befarats ha varit

utsatt för sexuella övergrepp mellan ungdomar samt mellan ungdomar och vuxen/personal finns.

Länsstyrelsen har inte funnit att det finns rutiner som förebygger och förhindrar att barnen skadar sig själv under placeringstiden.

I samtal med ungdomar på Boxtorp framkom att de regler som finns är kända och inte upplevs som onödiga.

"Information om vilka regler som finns på Boxtorp gavs på intagningsmötet och av --- (föreståndaren på elevhemmet). Vet man inte kan man ju också fråga personalen. Alla regler som finns fick man inte reda på direkt."

Registerkontroll

Verksamhetsansvarig har inte regelbundet gjort någon registerkontroll av nyanställda. I och med länsstyrelsens tillsyn har dock rutiner införts så att sådana kontroller kommer att utföras i framtiden.

Kontakt med anhöriga/nätverk utifrån kvalitet och säkerhet för barnet

Boxtorp arbetar utifrån det synsätt att det är viktigt att ungdomen har en så bra relation med sina föräldrar som möjligt. Därför arbetar man aktivt för att ungdomen även skall få kontakt med föräldrar som varit borta ur ungdomens liv under en längre tid.

Föräldrarna har också en aktiv del i behandlingen på så sätt att personalen håller en regelbunden kontakt med dem och berättar hur det går, informerar vad som är på gång m.m. De ungdomar som Länsstyrelsen talat med bekräftar detta.

Det har inte framkommit i tillsynen om något barn hade anhöriga som hade någon form av besöksrestriktioner.

Lokaler

På området finns flera lokaler. Vid tillsynsbesöket användes två av husen – Nytorp och Sjötorp – till elevhem för ungdomar. Det finns även mindre hus och lägenheter där familjer kan bo under dels familjebehandling, men också då föräldrar/anhöriga kommer för att hälsa på ungdomar som finns på behandlingshemmet.

Sjötorp är en tvåvånings villa med källare. Huset har fem boenderum för ungdomar. Det finns en toa och en dusch på bottenplanet där det bor två ungdomar och en toa/dusch på det övre planet där det bor tre ungdomar.

Nytorp, är också det ett hus i två plan och en källare. Elevhemmet har plats för sju ungdomar. På Nytorp finns det 1 toa/dusch på bottenplanet och på den övre våningen samt två toa/dusch på mellanplanet. I bottenvåningen finns ytterligare ett antal duschar (5 – 6 stycken) och en bastu.

Inga ungdomar delar rum.

I intervjuerna med ungdomar har det framkommit från någon/några att man ser det som en stor nackdel att flickor och pojkar delar toalett och dusch. Någon av ungdomarna har angett att Nytorp är mycket institutionslikt "Det liknar en P12:a", medan Sjötorp upplevs som hemtrevligt och mer hemlikt. Rummen upplevs som lite i minsta laget, här går dock åsikterna isär bland de intervjuade.

Alla rum har brandvarnare och det finns brandsläckare alt. brandpost på varje våningsplan i de båda elevhemmen. Brandstegar finns från övre plan på båda elevhemmen.

Inget av huset har en fysisk planering för att vissa delar av huset skall vara förbehållen rum för flickor resp. pojkar för att förebygga ex. sexuella övergrepp mellan ungdomarna.

Inget av de båda elevhemmen är anpassade så att det finns möjlighet att ta emot en ungdom med ett större rörelsehinder.

Utöver elevhemmen finns ett större hus i tre våningar med matsal där alla äter gemensam lunch på vardagar. Där finns även en samlingslokal där man bl.a. har handledning och kontor för verksamhetsansvarig m.fl.

Det finns också lokaler för skolverksamhet på området. I dessa finns såväl skolsalar för teoretisk undervisning (inkl. fysik/kemi sal) som för bild och musik.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

Verksamheten har särskild uppmärksamhet på den risksituation som finns när barn vårdas tillsammans.

Rutiner finns:

- som förebygger och förhindrar att sexuella övergrepp inträffar då barnen är placerade.
- som förebygger och förhindrar att barnen skadar sig själv under placeringstiden
- som förebygger och förhindrar att psykisk och fysisk misshandel inträffar
- för hur personalen skall agera vid sexuella övergrepp, psykisk och fysisk misshandel
- för hur personal skall agera om barn rymmer
- för att hantera konflikter och missförhållanden inom verksamheten.
- Verksamhetens ordningsregler är lagliga och kännetecknas av god etik och ett respektfullt bemötande.
- Barnen får stöd i att upprätthålla kontakt med viktiga personer i sitt nätverk på ett sätt som innebär god kvalitet och säkerhet för barnen
- Familj och nätverk är delaktiga i barnens behandling på ett sätt som innebär god kvalitet och säkerhet för barnen.
- Kontroll genomförs av om personer som anställs är kriminellt belastade

- Lokaler och utrustning är av god kvalitet och säkra.

(1 kap.1- 2§ SoL, SoL,3 kap. 3§ SoL, 5 kap. 1§ AR SOSFS 2003:20, 6 kap. 1§ SoL, 7 kap. 2§ SoL, 11 kap. 5-6 §§ SoL ,14 kap. 1§, 3 kap. 3§ SoF, 1 kap. SOSFS 2003:20, 4 kap. 3§ SOSFS 2006:11, 2 kap. 1-2§§ SOSFS 2003:20,3 kap. 1§ SOSFS 2003:20, JO kollektiv bestraffning 990507 mål 21298, 041025 mål 5091-2003, SOU 2005:65, SRVFS 2004:3)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** följande områden som ingår i bedömningskriterierna:

Verksamheten har rutiner för att förebygga och förhindra psykisk och fysisk misshandel i form av en mobbingplan. Det finns även rutiner för hur personal skall agera då ett övergrepp skett eller då något barn rymmer.

De ordningsregler som Länsstyrelsen tagit del av bedöms vara lagliga och kännetecknas av god etik och ett respektfullt bemötande.

Verksamheten uppfyller även de områden som avser stöd i att upprätthålla kontakt med viktiga personer i barnens nätverk och involverar familjer i behandlingsarbetet.

Verksamheten införde nya rutiner för registerkontroll av nyanställda den 15 januari 2007, varför behandlingshemmet numer anses uppfylla uppställda kriterier även på denna punkt.

Länsstyrelsens bedömning är lokalerna **delvis uppfyller** kraven på säkerhet. Grund för Länsstyrelsens bedömning att verksamheten inte helt uppfyller detta område är det faktum att husen saknar fysisk planering för att förebygga bl.a. sexuella övergrepp. Åtgärder som *kan* vara förebyggande är exempelvis separerade hus för flickor och pojkar, larm m.m.

Då Länsstyrelsen inte funnit att det finns rutiner som förebygger och förhindrar att barnen skadar sig själv under placeringstiden bedöms verksamheten **inte uppfylla** det bedömningskriterium som finns angående detta. Inte heller uppfyller verksamheten kraven på rutiner som förebygger och förhindrar sexuella övergrepp under tiden som barnen är placerade på Boxtorp.

KVALITET

Föreståndare

Föreståndaren för Boxtorp har läst 60 p sociologi/pedagogik och har därutöver en 2-årig föreståndarutbildning samt en 3-årig familjebehandlingsutbildning genom Stockholms läns landsting.

Personalens utbildning

Utöver föreståndaren på Boxtorp finns totalt sju tillsvidareanställda som benämns behandlingsassistent och två som benämns föreståndare för Nytorp/familjebehandlingen. resp. Sjötorp. Därutöver finns fyra vikarier, varav en har ett långtidsvikariat.

De behandlingsassistenter som har en tillsvidareanställning vid Boxtorp har en utbildning till undersköterska och fyra har behandlingsassistent utbildning, varav en har denna utbildning i kombination med barnskötarutbildning. Två av behandlingsassistenterna saknar formell utbildning men går f.n. på Dagöholms behandlingsassistentutbildning.

En av de två personer som tjänstgör som föreståndare på elevhemmen har utbildning som fritidsledare, samt 1 termins utbildning i socialt behandlingsarbete och 10p samtalsmetodik. Den andra är behandlingsassistent med föreståndarutbildning.

Av de fyra vikarier som finns på Boxtorp saknar tre utbildning inom området, den fjärde har utbildning i traditionell och alternativ individ/grupperapi m.m.

Såväl föreståndare som de ur personalgruppen som Länsstyrelsen intervjuat anser att den kompetens de har är adekvat för det arbete de utför.

Handledning

Behandlingsassistenterna har, tillsammans med verksamhetsansvarig, handledning var 14:e dag, med avbrott för jul och sommar. I huvudsak är handledningen inriktad på ungdomarna och deras nätverk. Handledningen skall syfta till att se helheten och vara "sammanhangsorienterad" d.v.s. inte fokusera på det som är besvärligt med varje ungdom.

Vid vissa av handledningstillfällena bjuds en ungdom in tillsammans med sin familj. Handledningen har då utgångspunkt i arbetet kring den speciella ungdomen.

Övrig kompetensutveckling

Personalen anger att de gått utbildning kring lösningsfokuserat arbetssätt. Två går för närvarande behandlingsassistentutbildning tre dagar/månad på Dagöholm, parallellt med att de arbetar. Hittar man någon föreläsning som ser intressant ut brukar det inte vara något problem att få gå den för ledningen.

Då verksamheten skall införa ett datoriserat dokumentationssystem skall all personal få utbildning i "Journal digital".

Verksamhetsansvarig har inte genomgått någon fortbildning på senare år. Under 1997/98 gick han utbildningar i lösningsfokuserat arbetssätt

som Ben Furman höll. Han har senare även deltagit andra i föreläsningar som Ben Furman hållit i ämnet.

De som har ansvar för att hålla sig ajour med nya forskningsrön är ledningsgruppen, som består av verksamhetsansvarig och de två husföreståndarna. Dessa träffas en förmiddag varannan vecka. Med viss regelbundenhet är även den av lärarna som ansvarar för skolan med på dessa träffar.

Inskrivning av barn

Verksamhetsansvarig beslutar formellt om någon ungdom skall tas emot på Boxtorp efter samråd i ledningsgruppen.

Mål

Mål för de ungdomar som kommer till Boxtorp är att de skall kunna leva ett värdigt liv utan insatser från socialtjänsten och ha genomfört grundskolan. Ungdomarna skall också kunna utveckla goda relationer, framförallt med anhöriga.

Varje ungdom har därutöver individuella mål som görs upp tillsammans med ungdom, familj, socialtjänst och Boxtorp.

Målen följs upp löpande på möten kring varje ungdom. Målen kan också förändras under tiden som ungdomen är på Boxtorp genom att vissa mål är uppfyllda.

Då ungdomen skrivs ut från Boxtorp har man ett avslutningsmöte där man diskuterar vad ungdomen själv är nöjd med, vad Boxtorp hade kunnat göra bättre etc.

Kvalitetssäkring

Boxtorp har ingen systematisk utvärdering av sin verksamhet. De har dock, tillsammans med några närliggande HVB, deltagit i ett pilotprojekt som CUS (en tidigare enhet på Socialstyrelsen) hade kring utvärdering.

Den löpande kvalitetssäkringen menar man sker i möten med socialtjänst och då personalgruppen har handledning.

Dokumentation

Idag förs dokumentationen för hand. Verksamheten håller dock på att köpa in ett databaserat dokumentationssystem – Journal Digital. I detta system finns möjlighet att förutom att föra journaler även att upprätta PM, ge utvärderingsmateriel m.m.

Länsstyrelsen har granskat 11 personakter avseende fem flickor och sex pojkar som funnits på Boxtorp de senaste 12 månaderna. I nio fall finns journalanteckningar kring den enskilde ungdomen och i åtta fall finns den sociala utredningen med i dokumentationen.

Något separat system för medicinska anteckningar finns inte för någon av ungdomarna (ex. urinprovstagning, medicinering etc.)

Dokumentationen kring varje barn/ungdom förvaras så att ingen obehörig skall få tillgång till dem.

Planering av vården

Vid planering av vården deltar förutom personal från Boxtorp, socialtjänst, ungdomen och dennes familj. Skriftliga behandlingsplaner fanns för nio av de ungdomar som fanns på Boxtorp vid tillsynsbesöket. I de behandlingsplaner som finns saknas ofta uppgifter kring tandhälsa och den fysiska hälsan. I hälften av behandlingsplanerna tas den psykiska hälsan upp. I alla uppdrag som Länsstyrelsen tagit del i framgår att skolgången är ett område som Boxtorp skall tillgodose, antingen genom skolgång i Boxtorps egen skola eller på något annat sätt.

Samverkan

Ett krav som Boxtorp har är att det skall vara möten med socialtjänsten var 4:e vecka. Har socialtjänsten svårt att komma till Boxtorp så ofta åker personal från Boxtorp till placerings kommunen istället.

De socialtjänster som vidtalats anger att behandlingshemmet är lätta att samarbeta med och att de har mycket kontakt med socialtjänsten.

Behandlingshemmet har mycket samverkan med föräldrar – både genom telefonsamtal och möten. I några fall har föräldrar bott i separata lägenheter på Boxtorps område, för att finnas i närheten då ungdomar varit på behandling på enheten. Att familjen är viktig i behandlingen bekräftar såväl ungdomarna som socialtjänsten.

Eftersom skolan är Boxtorps egen har de mycket samverkan även med den.

Etik och bemötande

Såväl de socialtjänster som Länsstyrelsen haft kontakt med som de ungdomar och vårdnadshavare som intervjuats har angett att Boxtorp har ett bra bemötande gentemot ungdomarna och deras familjer. De har respekt för ungdomarna och är lyhörda för ungdomarnas åsikter. En socialtjänst anger att en av fördelarna med Boxtorp är att de "väntar in ungdomarna". *"De har en bra relation till ungdomarna." "Det finns en värme i verksamheten"*.

De ungdomar som Länsstyrelsen talat med säger att personalen lyssnar och tar det de säger på allvar, lite beroende på vad det handlar om. Gäller det hur de mår tar personalen det alltid på allvar, gäller det att de exempelvis vill köpa in något, ex. en DVD spelare, kan det variera. En sak som återkommer i intervjuerna med ungdomarna är vikten av att personalen litar på dem. Att personalen litar på dem gör att

det är lättare att sköta sig "ju mer jag sköter mig, desto mer får jag göra."

Rutiner för synpunkter och klagomål

Skriftliga rutiner för hur man tar emot synpunkter och klagomål på verksamheten finns.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Huvudmannen har ansvar för att den som för att den som förestår verksamheten har kompetens att styra och leda verksamheten. Detta innebär bl.a. att verksamhetens föreståndare, och i förekommande fall biträdande föreståndare, har adekvat högskoleutbildning (vilken bör motsvara minst 120 högskolepoäng), personlig lämplighet och tillräcklig kunskap och kompetens för att ansvara för de områden som anges i föreskriften SOSFS 2003:20 (S)
- Personalen har den utbildning och erfarenhet som krävs för att utföra arbete i enlighet med de behandlingsmetoder som används och för att uppfylla verksamhetens mål
- Personalens behov av handledning och kompetensutveckling tillgodoses
- Verksamheten har ett system för att säkra kvalitet
- Alla inskrivna barn har en egen dokumentation
- Vården av barnen planeras och förutsättningar ges för att kunna följa vården
- Samverkan sker med andra utifrån barnens behov
- Medvetenhet om god etik och respektfullt bemötande
- Rutiner finns för att hantera synpunkter och klagomål inom verksamheten.

(1 kap. 1-2§§ SoL, 3 kap. 5§ SoL, 3 kap. 3 och 5§§ SoL, 6 kap 4§ SoL, 7 kap. 1-2§§ SoL, 16 kap. 6§ SoL, SOSFS 2003:20 (S), SOSFS 2006:11, SOSFS 2006:5, 3 kap.5, 11, 14§§, SoF, 3 kap Kommunallagen, 8§ Förvaltningslagen, (1991:900)SOU 1994:139 s. 546)

Föreståndaren är godkänd att förestå behandlingshemmet innan den nya föreskriften började gälla. Länsstyrelsens bedömning är dock att föreståndaren sammantaget har erfarenhet och personlig lämplighet som gör att han motsvarar de krav som kan ställas på kompetens för att styra och leda verksamheten. Även flertalet av de övriga i personalgruppen bedöms ha adekvat utbildning för de uppgifter som de utför. Verksamheten uppfyller även kravet på handledning och möjlighet till kompetensutveckling för de anställda.

Av de intervjuer som Länsstyrelsen gjort framgår att verksamheten har samverkan med framförallt socialtjänsten och ungdomarnas familjer kring ungdomen. Verksamheten bedöms ha en medvetenhet om etik och respektfull bemötande gentemot såväl ungdomar som familjer. Det finns rutiner för att hantera synpunkter och klagomål inom verksamheten. Inom samtliga dessa områden bedömer Länsstyrelsens att verksamheten **uppfyller** bedömningskriterierna.

Två akter som Länsstyrelsen granskat saknade helt behandlingsplaner och två akter innehöll i stort sett enbart mål för behandlingen. Då flera av de ungdomar som fanns på Boxtorp nyligen hade flyttat dit, kan en anledning till att inte de hade skriftliga planer bero på att tiden mellan inskrivning och tillsynsbesök var kort (1 månad – någon vecka). Sammantaget gör detta att verksamheten endast **delvis uppfyller** de krav Länsstyrelsen ställer kring dokumentation kring ungdomen.

Kvaliteten i det som fanns dokumenterat varierade mycket från akt till akt.

All den dokumentation som Länsstyrelsen tagit del av bedöms vara saklig och respektfullt formulerad.

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **inte uppfyller** bedömningskriterierna avseende system för att säkra kvaliteten i verksamheten.

ÖVRIGT

Barns bästa

Skriftliga dokument som utgår från "barns bästa" finns inte. Verksamheten utgår dock från det enskilda barnets behov i sitt arbete och arbetar för att barnen skall vara delaktiga i behandlingen. De anser att det bästa för varje barn är att vara hos sina föräldrar, varför de aktivt arbetar för att få föräldrar delaktiga i behandlingen och för att skapa bärande relationer i syfte att ungdomarna efter tiden på Boxtorp skall flytta hem till föräldrarna.

Jämställdhet

Personalen anger att de ungdomar som vistas på behandlingshemmet är mycket konservativa i sina val av fritidsaktiviteter och vad de vill göra. De använder dock inte detta som en utgångspunkt i att arbeta aktivt med jämställdhetsfrågor med ungdomarna.

Tillgänglighet

Inget av de elevhem som finns i verksamheten är tillgängliga för ungdomar eller personal med större rörelsehinder, då det saknas hiss i båda husen. Inte heller huvudbyggnaden där bl.a. samlingsal, lunchrum och kontor är belägna är anpassade på ett sådant sätt att de är lätt tillgängliga för ungdomar och personal med rörelsehinder.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Boxtorps verksamhet uppfyller kriterierna framförallt inom de bedömningsområden som avser skola, bemötande och delaktighet. Skolgången är en stor del i behandlingen, likaså är arbetet med

ungdomarnas nätverk av stor betydelse under behandlingstiden. Det senare innebär exempelvis att såväl ungdomar som nära anhöriga/närstående personer är delaktiga i bl.a. behandlingskonferenser och under personalhandledning.

De områden som Länsstyrelsen anser att verksamheten behöver förbättra är framförallt:

- förebyggande arbete inom säkerhetsområdet bl.a. avseende sexuella övergrepp och självskadande beteende
- rutiner för att ungdomar skall ha tillgång till fysiska hälsokontroller och tandvård.